

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9381 af 15/11/1994 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-110-94 om briller - kontaktlinser - hjælpemiddel - bestemt leverandør - prisaftale - særlig personligt hjælpemiddel

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 20438-93

Ankestyrelsens principafgørelse O-110-94 om briller - kontaktlinser - hjælpemiddel - bestemt leverandør - prisaftale - særlig personligt hjælpemiddel

Resume:

En kommune var berettiget til at indgå samarbejdsaftale med en bestemt leverandør om levering af synshjælpemidler.

Den individuelle udmåling og tilpasning ved levering af brilleglas og kontaktlinser efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 16 kunne ikke sidestilles med tilvirkning af særlig personlige hjælpemidler, hvor brugeren burde sikres indflydelse på valg af leverandør.

Kassation:

Der er kommet nye regler på området

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992 - § 58, stk. 2

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 1 af 14. juni 1988 om ydelse af hjælpemidler i henhold til bistanstlovens § 58 - pkt. 2.6

Sagsfremstilling:

Et ankenævn tiltrådte kommunens afgørelse om, at en kontaktlinse bevilget som hjælpemiddel efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 16, stk. 2 skulle leveres af en bestemt leverandør, som kommunen havde indgået samarbejdsaftale med.

Danmarks Optikerforening henviste til, at den persongruppe, der er omfattet af hjælpemiddelbekendtgørelsens bestemmelser om synshjælpemidler, er meget afhængig af, at synshjælpemidlet er tilpasset korrekt. Synshjælpemidler kunne derfor sidestilles med særlig personlige hjælpemidler, hvor brugeren skal sikres indflydelse på valg af leverandør.

Socialministeriet udtalte, at spørgsmålet om, hvorvidt brilleglas /kontaktlinser kan betegnes som et særlig personligt hjælpemiddel, ikke var fremme ved drøftelserne i 1987-1988 i forbindelse med ændring af hjælpemiddelbekendtgørelsen og udarbejdelse af den til hørende vejledning.

Efter ministeriets opfattelse gjorde der sig ikke helt den samme begrundelse gældende for brilleglas/kontaktlinser som for de i vejledningen nævnte særlige personlige hjælpemidler. Det var i den forbindelse ikke afgørende, at der skulle foretages en individuel udmåling og tilpasning. Det var en forudsætning, at den fornødne faglige ekspertise var stillet til rådighed, og at der i prisaftalen var adgang til at tage hensyn til særlige behov.

Ved svagsynshjælpemidler, der ikke er færdigfremstillede industrielle produkter, og hvor der kræves en højt kvalificeret baggrund for at kunne forarbejde svagsynshjælpemidlet, kan der være tale om et så tæt samarbejde mellem bruger og leverandør, at der kan paralleliseres til de i vejledningen nævnte eksempler på særlig personlige hjælpemidler, hvor brugeren skal sikres indflydelse på valg af leverandør.

Sagen blev behandlet i principielt møde til afklaring af, om en indgået prisaftale efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, må udelukke andre leverandører, såfremt de kan levere til de i prisaftalen fastsatte vilkår.

Afgørelse:

Ankestyrelsen tiltrådte ankenævnets afgørelse.

Ankestyrelsen var således enig med ankenævnet i, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte kommunens beslutning om, at hjælpemidler efter hjælpemiddelbekendtgørelsens § 16 (brilleglas/kontaktlinser) skulle leveres gennem en af kommunen udpeget leverandør, som kommunen havde indgået aftale med.

Ankestyrelsen lagde til grund, at den pågældende optiker, som kommunen havde indgået aftale med, havde de fornødne uddannelsesmæssige kvalifikationer for at kunne levere de omhandlede hjælpemidler.

Der er i § 4, stk. 2, i hjælpemiddelbekendtgørelsen givet en særlig hjemmel til, at det sociale udvalg kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. Ankestyrelsen fandt, at bestemmelsen må forstås således, at leveringen kan overlades til en eller flere leverandører, bestemt af forholdene i den enkelte kommune.

Ankestyrelsen var opmærksom på, at briller og kontaktlinser benyttes af mange mennesker, og at der blandt disse er mange, som efter frit valg af leverandør har opnået et tillidsforhold til denne. På denne baggrund kan det opfattes negativt at blive henvist til en bestemt leverandør, når brilleglas/kontaktlinser ydes med støtte efter bistandslovens § 58. Dette kan imidlertid ikke i sig selv tillægges betydning. Afgørende er, om der er tale om et særlig personligt hjælpemiddel, hvor brugeren bør sikres indflydelse på valg af leverandør.

Ankestyrelsen fandt, at der ved særlig personlige hjælpemidler forstås hjælpemidler til personer med særlig følsomme handicaps, hvor den personlige kontakt mellem leverandøren med den faglige ekspertise og brugeren er en vigtig fase i hjælpemiddelforarbejdningen. Som eksempel på sådanne hjælpemidler er i vejledningen nævnt ortopædiske sko og arm- og benproteser. Ankestyrelsen fandt ikke, at den individuelle udmåling og tilpasning ved levering af brilleglas/kontaktlinser kan sidestilles hermed.